

ЖШС «Алтын Самұрық» бөбекжай балабақшасы филиалы
2025-2026 оқу жылы
Консультациялық пункттің бағдары мен міндеттері

Түркістан қаласы 2025 ж

ЖШС «Алтын Самұрық» бөбекжай балабақшасы филиалы

2025-2026 оқу жылы

Консультациялық пункттің бағдары мен міндеттері

Адам өмірінде жанұя институтының рөлі ертеден бері зерттеу пәні болып келеді. Жанұяның бірегейлігі - ең басты функциясын орындау үшін, яғни баланың өмірге келуі мен тәрбиесіне қажетті бар мүмкіндіктерімен байланысты. Жанұяда ғана баланың жеке тұлғасы қалыптасады. Оған әсер ететін басқа қоғам, әлеуметтік институттарды жанұялық тәрбие үйлестіреді. Жанұяда ғана алғаш рет бала алдында таңғажайып әлемнің есігі ашылады. Осы әлемді баланың жағымды, жағымсыз, қызықты, қатігез, т.б. қабылдауы да жанұяға тікелей қатысты.

Жанұяда үлкен тәрбиелік потенциал орнаған. Оны толық қолдана білу баланың толыққанды жеке тұлға болып қалыптасуы, дамуы мен гармониялық өсуіне жағдайлар жасау болып табылады.

Қазіргі таңда жанұядағы тәрбиелік потенциал өз шамасында тиімді орындалмайды. Себебі, ата-аналарда тәрбиелеу бағдарламасы жетіспейді, олардың педагогикалық білімі аз, баланың жас және психикалық ерекшелігі мен қажеттілігі туралы нақты ұғымдары жоқ, өздерінің тәрбиелеу әдістерін сараптай алмайды. Мұның салдары тәрбиелеу нәтижесінің төмендеуіне әкеледі. Ата-аналардың бала тәрбиесіне бұрыс қарым-қатынасы баланың жеке тұлғалық қалыптасуына кері әсер етіп, әлеуметтік бейімделуінің бұзылуына, жүйкелік ауытқулардың пайда болуына жол береді.

Ата-аналарда кездесетін бұл қателіктер олардың мектепке дейінгі жастағы балаларды тәрбиелеу жүйесіндегі құзырлықтың жеткіліксіздігімен байланысты болады. Заманауи ата-аналар бір жағынан, білімді адамдар, ал екіншіден, олардың педагогика, психология, физиология және өзге білім салаларынан хабары аз. Қазіргі таңда кез-келген білімді ата-аналарды бала тәрбиесі туралы көптеген сұрақтар ойландырады. Сондықтан жанұя өзінің тәрбиелік қызметінде көмекті қажет етеді.

Бала тәрбиесіне тек ата-анасы ғана емес, көп адамдардың ортасы да ықпал етеді. Балаларды өмірден алшақ ұстап, тәрбиелеуге болмайды. Бала кеңістікті, бостандықты қалайды. Сонда ғана тәрбие тиімді болуы мүмкін.

Бүгінгі күні ата-аналар үшін психологиялық - педагогикалық ақпарат ұсынатын әртүрлі арналар: интернет, баспалар, бейне және радио хабарлар, ғылыми-танымал әдебиеттер көп. Бірақ олардың кемшілігі - әрбір ата-ананың бала тәрбиесі туралы сұрағына жеке жауап беру мүмкіндігінің жоқтығы.

Бұл жағдайда мектепке дейінгі ұйым мамандарының рөлі зор. Олар ата-анамен тікелей байланыса алады, бала дамуын бақылап отырады.

Қазіргі таңда мектепке дейінгі білімнің түрлері қарқынды дамуда, олар: балабақшада жарты күн болатын топтар, ойын-сауық орталығы, баласын үйде тәрбиелейтін жанұя үшін медициналық – психологиялық – педагогикалық орталықтары құрылуда. Олар ата-аналарға бала дамуына байланысты мамандардан дер кезінде кеңес алуына көмектеседі. Сонымен бірге, мектепке дейінгі білімнің жаңа түрлері балабақшаға мүлде бармайтын балалардың ата-

аналарына да бағытталған.

Сондай жаңа формалардың бірі мектепке дейінгі тәрбиемен қамтылмаған 2-ден 6 жасқа дейінгі балалары бар ата-аналар үшін балабақша базасында консультациялық пункттерді ұйымдастыру болып табылады. Консультация балабақшалар үшін жаңалық емес. Балабақша мен ата-ана арасындағы қарым – қатынастың дәстүрлі формаларының бірі - тәрбиеленушілердің ата-аналарына педагогтардың жеке және топтық кеңес беруі. Мектепке дейінгі ұйым қызметінде тәрбиешілердің кеңесі ата-аналар сұранысы немесе баланың даму ерекшеліктеріне байланысты жүргізіледі. Ата-аналарды толғандырған сұрақтар бойынша балабақшаның басқа да мамандары: психолог, аға әдіскер, мектепке дейінгі білім беру мамандары да консультация бере алады. Алайда бұл әдіс балалары балабақшаға баратын ата-аналарға ғана арналған.

Консультациялық пункттер педагогтармен, психологпен және мектепке дейінгі білім беру мекемелеріндегі мамандармен жиі хабарласа алмайтын ата-аналарға психологиялық – педагогикалық көмек беруге, сондай-ақ баланың гармониялық дамуына құрылған.

Үй жағдайында тәрбиеленетін балалар мен ата-аналар үшін мұндай пункттердің жұмысы мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында, әдістемелік орталықтарда жүзеге асырылады.

Мақсаты: мектепке дейінгі ұйымдарды ата-аналарға арналған консультациялық пункттер жұмысын ұйымдастыру бойынша оқу-әдістемелік материалдармен қамтамасыз ету (қазақ тілінде).

Міндеттері:

- мектепке дейінгі ұйымдарға бармайтын балалардың толық дамуын, олардың құрбылары мен ересектер ұжымында әлеуметтенуін қамтамасыз ету;
- мектептегі оқытуға даярлық негіздерін формалау;
- тәрбиелеу мен оқытуда ерекше қажеттіліктері бар балаларға жүйелі психологиялық-педагогикалық көмек және ата-аналарға консультациялық-әдістемелік қолдау көрсету;
- біріккен ойын әрекеттерінде балаға ересектермен және құрбыларымен сөйлесудің әлеуметтік тәжірибесін меңгерту, мектептегі оқытуға даярлық негіздерін формалау;
- балаларды оқыту мен тәрбиелеу, оларды қарау және мектепке дейінгі жастағы балаларды күту сұрақтарына ата-аналарға көмек көрсету;
- консультациялық пунктте қызмет атқаратын педагог-мамандардың біліктілігін арттыру.

Күтілетін нәтиже:

- мектепке дейінгі жастағы ұйымдастырылмаған балаларға арналған білім беруге қолжетімділікті және ұсынылатын қызметтердің сапасын арттыру;
- тәрбиешілер мен ата-аналардың консультациялық пункттерге қажеттілігі.

Мектепке дейінгі ұйымға бармаған балалар көбінесе жаңа мектеп өміріне дайын емес, оған табысты бейімделе алмайды. Олардың тәрбиесі нақты негізделген бағдарламамен жүзеге асырылмаған. Олар дара дайындалған болуы мүмкін, бірақ мектептегі оқытуға ыңғайланып құрылмаған, тиянақтылық пен шыдамдылық көрсетуге дайын емес, достарымен сөйлескенде қиыншылықтарға

кездеседі. Бұл балаларда мектеп өміріне бейімделу қиынға соғады. Баланың мектепке тез бейімделуі үшін оның мектепке дайындығына дер кезінде көмектесу керек.

Осығын байланысты, ата-аналарда баланы мектепке дайындау және оның болашақтағы жақсы үлгерімі туралы мазасыз сұрақтар туады, балаларды мектепке даярлауға ата-аналардың әлеуметтік сұранысы да кездеседі. Көптеген педагогтарға таныс жағдай, ата-аналар балаларын балабақшаның даярлық тобына беруге тырысады, әртүрлі үйірмелерге жазады, жеке репетитор жалдайды. Сондықтан, балалар мен олардың ата-аналарына мектепке дайындалу үшін педагогтар мен мамандардың көмегі ауадай қажет.

Айтылғандарды ескере келе, қазіргі таңда балалар мен ата-аналар үшін мектепке даярлау, бейімделуге бірден-бір септігі тиетін консультациялық пункттердің қажеттілігі өзекті мәселенің бірі.

Жаңа заманауи жағдайдағы ата-аналардың сұранысы балалардың мектепке даярлығын бірінші кезекке қойғанына қарамастан, оларды бала дамуы мен тәрбиесі туралы өзге де сұрақтар толғандырады. Бұл сұрақтар бала дамуының жас ерекшеліктеріне байланысты болады.

Консультациялық пунктте жұмыс жасайтын мамандар ата-аналарға баланың жас ерекшеліктері мен шамаларын есепке ала отырып, бала дамуын сауатты бағалауға көмектесетіндей құзырлы болуы қажет. Ата-аналарда психологиялық - педагогикалық білімнің жоқтығы бала мүмкіндігін бағалауға әсер етуі мүмкін. Көптеген ата-ана ерте жастан оқыту мен дамытуға сүйене отырып, балаға шамадан тыс талаптар қояды. Ал егер мектепке дейінгі жастағы бала өзінің жеке және жас ерекшеліктеріне қарай ересектер жасап берген бағдарламаны меңгере алмаса, онда ата-аналарда оның дамуына байланысты алаңдаушылық пайда болуы мүмкін.

Кейбір ата-аналар балаларын ұзақ уақытқа дейін кішкентай әрі зейінсіз деп санайды. Талаптарды төмендету де кері әсерін тигізеді.

Ата-аналарды сонымен бірге, баланы оқыту мен тәрбиелеудегі жаңа инновациялық технологияларды қолдану, баланы тыңдата білу, бейімдеу туралы сұрақтар да қызықтырады. Консультациялық пунктте ата-аналар өздерінің барлық сұрақтарына жауап алады, күдіктері мен алаңдаушылықтарын сейілтеді, өздерінің тәрбиелік әсерлерін үйлестіреді. Міне, сондықтан да мұнда сауатты, құзырлы мамандар өте қажет.

Консультациялық пункттің міндеттерінің бірі – баланы әлеуметтендіруге көмек көрсету, себебі мектепке дейінгі ұйымның артықшылығы - бала үшін құрбыларымен тіл табысу мүмкіншілігі болып табылады. Көптеген «үй» балаларының тіл табысу ортасы ата-ана, туысқандар және ата-анасының достарымен ғана шектеледі. Мұндай балалар үшін құрбыларымен, тіпті өзге ересектермен сөйлесу қиынға соғуы мүмкін. Балаға құрбыларымен тез үйренісуге, өзін балалық шақ қоғамының мүшесімін деп санауына көмек қажет. Бала өзін осы әлемнің толық құқығы бар мүшесі екендігін, өзіне тиісті белгілі бір ережелерді орындау қажеттігін түсіну керек. Мұның бәрі баланың болашақта толыққанды дамуы үшін маңызды болып табылады.

Консультациялық пункт мамандарының алдында бала дамуында пайда болар

бұзушылықтың алдын – алу міндеті де тұр. Бірінші кезекте бала дамуының мектеп босағасында құлдырамауының алдын – алуды айтып кету қажет. Бала денсаулығының физикалық және психикалық алдын – алу туралы сұрақтар туындайды. Бұл міндет бір-бірімен тығыз байланысты. Консультациялық пункт және оның мамандары жанұя мен әлеуметтік, медициналық, басқа да ұйымдар арасындағы «байланыстырушы буын» болады.

Менгеруші :

Э.С.Мырсейтова